

sneje in se umikala planincem, ki so še kar drli na vrh. Z zanimanjem sem si jih ogledovala: nekateri so bili obuti kar v najbolj preproste čevlje, kakršne jaz obujem, ko grem na sprehod s psom. Drugi spet so bili navezani na nekakšne vrvice, ki so bile po debelini še najbolj podobne špagetom.

ISTI DAN ŽE DOMA

Bila sem prav vesela, ko sem se končno vrnila na Kredarico. Dež je ponehal in nameravali smo nadaljevati pot v dolino. Po naših izračunih bi sicer morali hoditi kake pol ure tudi po temi, vendar nas to ni zaustavilo. Zapustili smo Kredarico in pot do Vodnikovove kočje je minila, kot bi mignil. Po malici smo odšli dalje. Na poti ni bilo nobenih planincev več, saj se je vse bolj temnilo. Dokler smo hodili po odprtem, smo kljub temi še dokaj dobro videli, ko pa smo prišli v gozd, je pot postala skoraj nevidna in imeli smo kar nekaj težav, da smo ji sledili. In potem smo se kar naenkrat znašli sredi neshojene trave. Okrog nas je bilo tisoč

senc dreves, nad nami temno nebo - sama tema. Postajalo me je strah. Nič kaj zabavna se mi ni zdela misel, da bi ostala v gozdu vse do zore.

Nekaj časa smo se obračali, z baterijo svetili v travo in iskali stezo, končno pa smo ugotovili, kje smo skrenili s poti. Oddahnila sem si, oči in stric pa sta iz nahrbtnikov potegnila pir.

Ko sta si energetske opomogla, smo počasi šli dalje in spotikajoč se ob drevesne korenine končno prišli do našega avta.

In se že peljali domov. Tudi to počasi, kajti na Pokljuki je bila taka megla, da smo komajda kaj videli.

Ko sva z očijem prišla domov, se je mami nemalo začudila, saj naju je pričakovala šele naslednji dan. Sestrica pa je samo razočarano pokomentirala: »Oh, spet ne bom mogla spati pri mami!«

Samo telebnila sem v posteljo in v trenutku zaspala. Naslednje tri dni sem imela nekaj težav s hojo - noge so me namreč obupno bolele. Na to sem pozabila, na Triglav pa ne. Še bomo šli na Triglav!

TO BI BILA LAHKO TUDI IDEJA ZA LEP IZLET

CERKVICA JE V NANOS VTKANA

NADA KOSTANJEVIC

Ne vem, kako rečete »tazaresni« planinci ljudem, ki se le za pol dneva odpravijo na bližnje ali nekoliko daljše sprehode. Vem le, da mislite nanje, sicer ne bi okrog naših mest in trgov bilo toliko »tazaresnih« markacij na bližnje cilje.

Tudi Vipava se ponaša s mnogimi takimi bližnjimi - Plaz, Škavnica, Sveti Miklav, končno pa niti na Gradiško turo ni posebno daleč.

Na občnem zboru 1992. leta so se planinci dogovorili, da markirajo pot iz Vipavskega Gra-

dišča do te lepe cerkvice (ki jo obnavljajo). Že nedeljo po občnem zboru so svoj namen uresničili.

Sicer me je k Miklavu moj pokojni mož večkrat peljal, a ker imamo v gmajni pod njim, v Klajnikih, deleže, smo vedno šli le od tam po nekih čudnih gmajnah. Po njegovi smrti sem večkrat poskušala tja, a sem ga vsakokrat zgrešila in se znašla na oni zopni poti čez vojaško strelišče.

Pa pojdimo po vrsti - in vi pojdite z menoj! Pot ne bo ne dolga, ne naporna, a zelo lepa.

Kdaj naj se gre na Triglav?

Dobivam pisma od blizu in od daleč, da se mislijo zbrati in vzdigniti na Triglav drugi teden ali čez 10 dni; vprašajo me, kako in kaj. Odgovor: Ko je lepo vreme in barometer visoko stoji, pojdi **nemudoma** in ne čakaj na družbo! V enem, dveh, treh dneh se lahko vreme izpremeni, v dežju pa ni vredno hoditi.

Če je bilo zjutraj lepo, sem šer-čez eno uro: prejšnji večer še nisem vedel, če bo lepo!

Pojdi **julija** (boljše drugo polovico), avgusta, septembra (boljše prvo polovico).

Najbližja pot je skozi Kot.

Nekoliko kruha in čaja, ali 1/2 vina in 1/2 čaja vzemi s seboj, zadostuje pol litra, potem vode dolij. Jabolka ugase žejo. Če piješ vodo pri studencu (malo!), pojdi koj naprej. Žganja med potjo ne pij; ko pa prideš v kočjo, je dobro malo žganja ali vsaj kaj gorkega.

Pred l. 1887 je bilo res smrtno nevarno iti na Triglav. Tudi jaz sem se bal, ko sem l. 1887. lezel čez sneg, po severni steni skoro naravnost na Sedlo (nič na Mali Triglav!). Zdaj je pa igrača, ker so stopnice, klini, vrvi in sva ostri greben Sedla s Požgancem l. 1897 izstrelila!

J^AJ^AZ

(PV 1923, št. 2, str. 31)

Nanjo sem se podala zadnjo nedeljo v marcu: po asfaltni cesti mimo vipavske vinske kleti, mimo gradiškega korita, do tja, kjer se konča asfalt in nam kažipota povesta, da se tod gre k sv. Miklavu in na Gradiško turo. Stezica je podobna sredogorski, med borovci in nizkim drevjem.

OD VOJSKE POTEPTANA IZERCA

Že pri prvem borovem borštu stopim na rob. Razgled je na razrite in kamnite »Brgje«, kamor so Gradiščani vozili različne odpadke in lomili kamen, razgled je na žalostne Izerce, ki so bile vojaško strelišče in smo zaradi tega v Klajnikih nabirali steljo le ob nedeljah. Le dva lepa borova borštka ob glavni cesti Vipava-Razdrto krasita dolino na tej strani ceste. Moder vojaški inženir jih je dal saditi in bori, čeprav nizki, so marsikaterega voznika rešili pred hudo burjo. Borom je že 40 let, a teh sploh ne kažejo, tako jih združuje burja. Na robu cveti nekaj živo modrih zaspančkov.

Grem naprej po stezici. Markacije so zelo skrbno postavljene. Pod menoj Izerce, v daljavi vasi »Vrhov« - Vrabce, Štjak, potem čez ono sedlo pod Gočami vidim Goče, Obelunc, Erzelski Tabor in Planino. Vse je tako lepo in gojeno - razen nesrečnih, od vojske poteptanih Izerc...

Slišim govorjenje. Pogledam naokrog. Skozi še golo drevje vidim strmo steno Podraške ture in v njej pisano oblečena plezalca. Doli na melišču jih je še nekaj. Oni iz stene bi me lahko videl, če bi se mu oglasila, a se nočem. Nevarno je motiti nekoga v steni. Saj niti ne vem, ali je domačin ali Italijan. Prišel je do vrha stene in se po vrvi naglo sustil in za njim je šel drugi. Nekaj časa sem jih opazovala, potem sem počasi šla skozi prijazne boršte.

Stezica, ki sem jo tolikokrat zgrešila, se mi je sedaj zdela preprosta. Prav kmalu sem se znašla že v tisti dolinici, v kateri je med vojno taboril IX. korpus. V ostenju Ture je velika skupina zimzelenih skrivenčenih dreves. Za kakšna drevesa gre, ne morem ugotoviti, do njih priplezati ne morem. Najbrž gre za turški hrast. Dva primerka rasteta še pod vipavskim Starim gradom, drugod divje rastočih v naši dolini ni.

Mož mi je pravil: V Vipavi je bil takoj po vojni interni oddelek bolnišnice, in sicer tam, kjer je danes Zavod za invalidno mladino. Mlade, lahkomisljane bolničarke so dražile vaškega norčaka, pokojnega **Pepeta Spodmurve**. Bil je pohajač, berač, a »učenjak«, ki nam je vsem solil pamet, pa ni nič vedel. Rekle so mu, da so noseče in da naj jim prinese veje tistega grmovja, da bi splavile. Možakar je res prinesel tiste veje in nič se mu ni zgodilo. Kasneje ni nihče več plezal do tega drevja.

HODI PO OZNAČENI POTI!

Le nekaj metrov po strmi stezici - in že sem pri cerkvici, ki je vsa v opažih. Skozi okno vidim oltarni kamen, ves popisani z imeni vojakov, ki so se tod podili. Pred cerkvico pa je štedilnik z dimno cevjo. Saj, kdo pa bo lačen delal!

Proti severovzhodu vodi od Miklava lepa, široka in še ne utrjena cesta. Podam se po njej, misleč, da bom prišla v Šembid. A me dva izletnika, ki sta ravno prihajala od tam, poučita, da tisti strmi, zanikrni kolovoz pelje v Šembid, ona široka pot pa na Barenco. Barenca je kraj, kjer se z magistralke cepi cesta proti sv. Jeronimu in Vojkovi koči. Tam je bilo nekoč vojaško skladišče in vojaški svinjaki, vendar še sedaj ni preveč zdravo hoditi zunaj steza.

Podam se po široki cesti, saj vidim, da se nekoliko vzpenja. Ne le vrhovi Šembiške ture, temveč celo planjava, na katero sem prišla, je prekrita s tenko plastjo pomladanskega snega. Ob cesti so kupi gramoza in kamenja, cesta je blatna in neutrnjena. S planjave se mi odpre povsem drug razgled: vidim celo Trstelj, vidim Fajti hrib in celo Sveto goro, pa Golake, Čaven, Poldanovec... Nisem na neki posebni višini, a vendar je razgled zanimiv.

Iz kamnitega useka poleg poti slišim zvončkljanje. Ne, ni oddaljeni zvon, prav iz useka slišim. Nisem boječe narave in zato kar stopim na rob. Sklonim se, nič ne vidim razen kamenja in maha, ko naenkrat z glasnim krikom odleti velik ptič z rdeče obrobljenimi očmi-ruševca! »Soli na rep, pa ga boš ujela!« bi mi rekla moja pokojna mati.

Še nekaj časa hodim po tej blatni cesti. Na nanoško cesto me nič ne mika. Saj, desno je kažipot, ki me opominja: »Hodi le po označeni poti.« To je ona steza s Šembiške ture, ki sem jo že večkrat prehodila. Ozka je, nekod položna, drugod strma. A če jo je prehodila Margonova krava z Nanosa, jo bom tudi jaz (tod so z Nanosa gnali živino na sejem).

Več tabel nas opozarja - hodi le po označeni poti. A očitno tudi voda zna citati, ker kakor hitro je steza bolj strma, teče po njej. Stezica je zelo prijetna in kmalu sem med prvimi hišami v šembiških zaselkih. Pridem na avtobusno postajo. Lepa in snažna je - a edino napako ima, da jo samo burja pometa.

Iz avtobusa gledam proti Miklavu in si ponavljam prijetno pesmico, ki jo je o tej cerkvici spesnil podraški rojak **Radoslav Žgur**:

*Cerkvica je v Nanos vtkana, kakor biser se blešči.
Kliče iz zablod kristjana, srečo, milost mu deli.
Srečo, milost, sveti raj-daj nam, sveti Nikolaj!
Kdor veruje, milost čuti, lahko stopa na goro.
Misli zlate kot peruti v božje ga neso nebo.
Misli take, božji raj-daj nam, sveti Nikolaj!*